

**UCHWAŁA NR XXXIII/261/2023
RADY MIEJSKIEJ W BYTOMIU ODRZAŃSKIM**

z dnia 28 września 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej

Na podstawie art. 229 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U z.2023 r. .poz.775) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),

uchwala się, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się ze skargą Pana Henryka Bałabasa z dnia 15 marca 2023 roku. na działalność Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Bytomia Odrzańskiego uznaje się skargę za bezzasadną.

§ 2. O sposobie rozpatrzenia skargi Przewodniczący Rady Miejskiej zawiadomi skarżącego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego i zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Zbigniew Pazur

UZASADNIENIE

Do Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim wpłynęła w dniu 15 marca 2023 r. skarga Pana Henryka Bałabasa z dnia 14 marca 2023 r. na Kierownika OPS w Bytomiu Odrzańskim. Skarga została przekazana do Komisji Skarg Wniosków i Petycji celem zbadania skargi i przygotowania materiału dla Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim niezbędnego do rozpatrzenia skargi. Przewodniczący Komisji zwrócił się z Kierownika OPS w Bytomiu Odrzańskim o udzielenie wyjaśnień w sprawie zarzutów zawartych w skardze. Po uzyskaniu odpowiedzi Komisja Skarg Wniosków i Petycji zarekomendowała Radzie Miejskiej uznanie skargi za bezzasadną z poniższych powodów:

Pan Henryk Bałabas korzysta z pomocy tutejszego Ośrodka od 1997 roku. Aktualnie nadal pobiera zasiłek stały przyznany decyzją OPS z tytułu orzeczonej niepełnosprawności (stopień znaczny), korzysta z zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie kosztów leczenia. Ww. korzysta również z pomocy w formie posiłków w szkole w ramach Wieloletniego Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Pan Henryk Bałabas pobiera również zasiłek pielęgnacyjny, który jest wypłacany w formie pieniężnej.

Z posiadanych przez OPS informacji ze środowiska wynika, że Pan Henryk Bałabas od lat nadużywa alkoholu.

Pracownik socjalny monitorując środowisko również zastał kiedyś Pana Henryka Bałabasa w stanie upojenia alkoholowego co wpłynęło na decyzję o wypłacaniu świadczenia z pomocy społecznej w formie niepieniężnej (realizacja w sklepie). Pracownik socjalny przed wydaniem decyzji informował Pana Henryka Bałabasa, że w przypadku dostarczenia zaświadczenia od lekarza, że nie jest uzależniony od alkoholu świadczenie zostanie wypłacone w formie pieniężnej. Zaświadczenie takie do chwili obecnej nie zostało dostarczone do OPS.

Ww. działania odbywają się w oparciu o art.11 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) który stanowi, że w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Interesariuszom Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim proponowana jest realizacja świadczenia w dwóch sklepach z jakimi tutejszy Ośrodek podpisał umowy.

Inne sklepy z którymi były prowadzone rozmowy nie wyraziły zgody na współpracę w zakresie realizacji świadczeń niepieniężnych dla klientów pomocy społecznej.

Przepisy ustawy o pomocy społecznej umożliwiają na prośbę świadczeniobiorcy (po ustaleniach z pracownikiem socjalnym) z przyznanego świadczenia dokonywać innych niezbędnych zakupów (np. odzież, środki czystości itp.) oraz regulować rachunki.

Dnia 1 października 2018 r. złożony został wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o przebadanie Pana Henryka Bałabasa pod kątem uzależnienia od alkoholu a w razie potrzeby skierowanie na leczenie odwykowe. Dane, którymi dysponuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są danymi podlegającymi szczególnej ochronie na gruncie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, do dziś tutejszy Ośrodek nie został poinformowany o wynikach postępowania.

OPS w Bytomiu Odrzańskim zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej i po wnikliwym zbadaniu sytuacji materialnej i zdrowotnej skarżącego prawidłowo przyznał świadczenie w formie świadczenia niepieniężnego. Podnieść należy, że pomimo iż OPS prosił skarżącego o przedłożenie zaświadczenia iż nie jest uzależniony od alkoholu, skarżący takiego zaświadczenia nie przedstawił. Podkreślić należy również, że środki na pomoc społeczną są środkami publicznymi i ich wydatkowanie musi być celowe, racjonalnego i terminowe. Pomoc społeczna jest uznawana za instytucję polityki społecznej państwa, która ma konkretny cel poza wsparciem finansowym – ma umożliwić osobom i rodzinom przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Celem pomocy społecznej jest więc nie tylko zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych lub bytowych, lecz także działanie pomagające osobie lub rodzinie wyjść z sytuacji, w której się znajdowała, tak aby w przyszłości mogła radzić sobie sama. Udzielanie pomocy społecznej określone jest przez regulacje zawarte w ustawie o pomocy społecznej. Reguły te odnoszą się do idei i celów pomocy społecznej. Są to m.in. zasady: indywidualizacji i typizacji świadczeń, ochrony dóbr osobistych, finansowania pomocy społecznej ze środków publicznych (zasada subsydiarności). W postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej należy kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej i ochroną ich dóbr osobistych. Działania pomocy społecznej powinny uwzględniać autonomię jednostki i jej dążenie do samorealizacji. Poczucie

społecznej sprawiedliwości, wzrost liczby potencjalnych klientów oraz idea państwa prawa stworzyły konieczność wprowadzenia typizacji świadczeń, tzn. ustawowego określenia: jakie rodzaje świadczeń, komu, w jakiej wysokości mogą być przyznane. Indywidualizacja świadczeń umożliwia wypełnienie celów pomocy społecznej, zwłaszcza poprzez aktywizowanie jej beneficjentów poprzez pomoc do samopomocy. Najważniejszą cechą omawianej zasady jest elastyczność w dostosowaniu form pomocy do konkretnych sytuacji i indywidualnych potrzeb. Zasada ta wyrażona jest w artykule prawnym, w myśl którego rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Aktualne pozostaje więc orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12.01.1994r., w którym sąd stwierdza, że organy przyznające zasiłki celowe nie są związane przepisami prawa co ich wysokości. Natomiast muszą brać pod uwagę sytuację materialną wnioskodawcy i cel, na który zasiłek jest przeznaczony oraz możliwości finansowe organów pomocy społecznej. Zgodnie z zasadą indywidualizacji, rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Na podstawie zasady indywidualizacji organ pomocy społecznej dokonuje również oceny, czy w okolicznościach konkretnego przypadku istnieje konieczność udzielenia pomocy, biorąc pod uwagę ustalenia wywiadu środowiskowego, którego przeprowadzenie przed wydaniem decyzji jest co do zasady obligatoryjne. Wyrazem indywidualizacji jest możliwość zmiany świadczenia pieniężnego na świadczenie w naturze. Zasadą jest, że pomoc społeczna finansowana jest jedynie ze środków państwa i środków samorządowych. Świadczenia w chwili obecnej finansowane są głównie ze środków samorządów, a w pewnym zakresie z dotacji z budżetu państwa.

Zestawiając zarzuty skargi z wyjaśnieniami OPS i wskazanymi wyżej zasadami pomocy społecznej Komisja stwierdza, że OPS przyznając skarżącemu świadczenie niepieniężne nie naruszył w/w zasad i dostosował rodzaj świadczenia do sytuacji skarżącego.

Po analizie powyższych wyjaśnień Kierownika OPS i po zestawieniu ich z zarzutami skargi, biorąc pod uwagę, iż w dniu 17 czerwca 2021 roku Rada Miejska uznała podobną skargę tego samego Skarżącego za bezzasadną (uchwała nr XVII/144/2021), Rada Miejska po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg Wniosków i Petycji z dnia 26 września 2023 roku Rada Miejska ponownie uznała skargę za bezzasadną.

Wyjaśnić należy również, że uchwała podjęta przez radę gminy w trybie postępowania skargowego, o którym mowa w k.p.a. "nie może być kwalifikowana jako akt podlegający

zaskarżeniu na podstawie art.101 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym", a skarga "uruchamia jednoinstancyjne postępowanie administracyjne uproszczone", kończące się "nie decyzją administracyjną w sposób władczy kształtującą sytuację prawną adresata, lecz czynnością materialno-techniczną, tj. zawiadomieniem o sposobie załatwienia sprawy (postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 27 kwietnia 2010 r., III SA/Łd 176/10,).